

**Ўзбекистон Республикаси номидан
ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ**

2023 йил 07 апрель Сирдарё тумани 4-1202-2302/543-сонли иш

Сирдарё туманлараро иқтисодий суди, судья А.Кудратов раислигида, Қ.Махамаджонов котиблигида, А нинг, Ж и банклардаги ҳисоб варақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисидаги аризасини аризачи вакили А (12.05.2022 йил №84-сонли ишончнома асосида)нинг иштирокида Сирдарё туманлараро иқтисодий суди биносида ўтказилган очик суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни,-

а н и қ л а д и :

А (кейинчалик матнда “аризачи” деб юритилади) судга ариза билан мурожаат қилиб, Ж (кейинчалик матнда “жавобгар” деб юритилади) томонидан органига тақдим этмаганлиги сабабли, жавобгарнинг банклардаги ҳисоб варақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туришни сўраган.

Суд муҳокамасида аризачи вакили, жавобгар томонидан юридик шахслар мол-мулки солиғи бўйича солиқ ҳисоботини жорий йилнинг 23 март кунига қадар солиқ органига тақдим этмаганлиги аниқланиб, солиқ тўловчининг банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор солиқ органининг раҳбари томонидан ўн кундан кўп бўлмаган муддатга қабул қилинганлигини ва бу ҳақда жавобгарга электрон хабарнома юборилганлигини билдириб аризани тўлиқ қаноатлантиришни сўради.

Суд муҳокамаси вақти ва жойи тўғрисида белгиланган тартибда хабардор қилинган жавобгар вакили суд муҳокамасига келмади, бундай ҳолатда суд ишни Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 220-моддасига кўра жавобгар вакили иштирокисиз мавжуд ҳужжатлар асосида кўришни лозим топади.

Суд, аризачи вакилининг тушунтиришларини тинглаб, иш ҳужжатларини ўрганиб, қуйидаги асосларга кўра, аризани тўлиқ қаноатлантиришни лозим топади.

Иқтисодий Процессуал кодексининг 215-моддасига кўра, иқтисодий судлар банклардаги ҳисобварақлар бўйича операцияларни тўхтатиб қўйиш билан боғлиқ ҳуқуқий таъсир чораларини қўллаш ваколатига эга.

Солиқ кодексининг 111-моддасига кўра, Солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор солиқ органининг раҳбари (раҳбар ўринбосари) томонидан ўн кундан кўп бўлмаган муддатга қабул қилиниши мумкин. Солиқ тўловчининг

(солиқ агентининг) банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни ўн кундан кўп муддатга тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор солиқ органининг илтимосномасига асосан суд томонидан қабул қилиниши мумкин. Бунда солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) банк ҳисобварақлари бўйича операциялари суд томонидан қарор қабул қилингунга қадар тўхтатиб турилади.

Солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисида қарор электрон шаклда солиқ органи томонидан банкка юборилади. Бир вақтнинг ўзида солиқ органи томонидан солиқ тўловчининг шахсий кабинетига унинг банкдаги ҳисобварақлари бўйича операциялар тўхтатиб турилиши тўғрисида хабарнома бунинг сабабларини кўрсатган ҳолда юборилади.

Юридик шахслар ва яқка тартибдаги тадбиркорларнинг банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш солиқ органи томонидан мазкур солиқ тўловчиларнинг (солиқ агентларининг) солиқ мажбуриятлари бажарилишини таъминлаш учун қуйидаги ҳолларда қўлланилиши мумкин:

1) ушбу солиқ тўловчи (солиқ агенти) томонидан солиқ органига молиявий ва (ёки) солиқ ҳисоботи бундай ҳисоботни тақдим этишнинг белгиланган муддати тугаганидан кейин ўн кун ичида тақдим этилмаганда;

2) солиқ тўловчи (солиқ агенти) томонидан солиқ органининг камерал солиқ текшируви натижалари бўйича талабномасига тушунтиришлар ва (ёки) тузатишлар белгиланган муддатда тақдим этилмаганда, шунингдек солиқ тўловчи томонидан солиқ органи талаб қилган ҳужжатлар тақдим этилмаганда;

3) солиқ текширувини ўтказётган солиқ органларининг мансабдор шахсларини кўрсатилган ҳудудга ёки бинога (бундан турар жойлар мустасно) киришига тўсқинлик қилишда. Солиқ органи мансабдор шахсининг киришига тўсқинлик қилиниши унинг ўзи ва текширилатган шахс томонидан имзоланадиган далолатнома билан расмийлаштирилади. Бундай далолатнома асосида солиқ органи банкдаги ҳисоб варақлар бўйича операцияларни тўхтатиб туради;

4) солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) ўзи кўрсатган манзилда йўқлигида.

Иш ҳужжатларидан маълум бўлишича, 2023 йил учун юридик шахслар мол-мулки солиғи бўйича солиқ ҳисоботини жорий йилнинг 23 март кунига қадар солиқ органига тақдим этмаганлиги сабабли солиқ тўловчининг банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор солиқ органининг раҳбари томонидан ўн кундан кўп бўлмаган муддатга қабул қилинган ва бу ҳақда жавобгарга электрон хабарнома юборилган.

Солиқ кодексининг 339-моддаси бешинчи қисмига кўра, солиқ тўловчи фойда солиғи бўйича ҳисоботини ўзлари солиқ ҳисобида турган жойдаги солиқ органларига ҳисобот даври яқунлари бўйича - ҳисобот давридан кейинги ойнинг йигирманчи кунидан кечиктирмай, солиқ даври яқунлари бўйича - солиқ даври ўтгандан кейинги йилнинг 1 мартидан кечиктирмаган муддатда тақдим этишлари лозим.

Жавобгар томонидан 2023 йил учун юридик шахслар мол-мулки солиғи бўйича солиқ ҳисоботини муддатида тақдим этмаганлиги учун банкдаги

ҳисобварақлари бўйича операциялар қайд этилган қонунбузилиш ҳолатлари бартараф этилгунга қадар тўхтатиб туриш лозим бўлади.

Юқорида қайд этилганларга кўра суд, ариза талабини қаноатлантиришни, мазкур тоифадаги ишлар бўйича тарафлар Ўзбекистон Республикасининг 06.01.2020 йилда қабул қилинган 600-сонли “Давлат божи тўғрисида”ги Қонунининг 9-моддасига асосан давлат божи тўловидан озод этилганлигини инобатга олиб, давлат божини ундирувсиз қолдириб, почта харажатларини ариза электрон тарзда юборилганлиги учун ундирмасдан қолдиришни лозим топади.

Юқорида баён этилган кўра суд, ҳамда Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 215, 217, 220 -222-моддаларини қўллаб, суд

қ а р о р қ и л д и:

А нинг Ж нинг банклардаги ҳисоб варақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисидаги аризаси тўлиқ қаноатлантирилсин.

Ж нинг барча тижорат банкдаги ҳисоб рақамларининг кириш қисми ва бюджет тўловлари, иш ҳақидан ташқари, харажат қисми бўйича операциялари тўхтатиб қўйилсин.

Ж нинг юридик шахслар мол-мулки солиғи бўйича ҳисоботларини тақдим этганидан кейин, А га корхона ҳисоб рақамини очиб бериш мажбурияти юклатилсин.

Давлат божи ундирувсиз қолдирилсин.

Ҳал қилув қароридан норози томонлар 10 кун ичида Сирдарё вилоят судига апелляция тартибида шикоят (прокурор протест) келтириши мумкин.

Судья

А.Кудратов

